

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/155/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823232312
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5823232312.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu – sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., D. XXX/X, právne zastúpenej JUDr. Martinom Benickým, advokátom so sídlom Oravská Polhora 1236, proti žalovaným: 1/ E. F., nar. XX.X.XXXX, bytom G. D. XXX, 2/ D. F., nar. XX.X.XXXX, bytom G. D. XXX, obaja žalovaní právne zastúpení JUDr. Slavomírom Bachyncom, advokátom so sídlom Podbiel 177, o určenie vlastníckeho práva, na základe odvolania žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 16C/57/2023-116 zo dňa 19. júna 2024 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaní 1/ a 2/ majú voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 70 %.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, nachádzajúcich sa v k. ú. a obci C., a to rodinného domu so súp. číslom XXX, postavenom na parc. C-KN parc. č.: 2234/6 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 111 m² a tiež pozemkov parc. C-KN č. 2234/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 650 m², parc. C-KN č. 2234/5 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 388 m² a parcela C-KN č. 2234/6 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 111 m².

2.1. Východiskovo súd prvej inštancie ustálil, že žalobkyňa je matkou troch detí, dvoch dcér a jedného syna, ktorým je H. B., ktorý žije cca 5 rokov v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ako aj so svojou družkou I. B.. Žalovaná 1/ je dcérou H. B. a žalovaný 2/ jeho zaťom. Za účelom vyriešenia bývania žalovaných 1/ a 2/ (ktorí v čase, keď opätovne nadviazala žalovaná 1/ v roku 2020 vzťahy so svojim otcom a so žalobkyňou, bývali v podnájme v byte v J.) došlo medzi súrodencami žalobkyne k dohode, ktorá sa navonok prejavila uzavretím darovacej zmluvy, spísanej formou notárskej zápisnice sp. zn. N16/2022, Nz 2265/2022. Touto darovacou zmluvou žalobkyňa ako výlučná vlastníčka rodinného domu a pozemkov (opísaných vyššie) všetky tieto nehnuteľnosti darovala žalovaným 1/ a 2/ do ich podielového spoluvlastníctva, každému v podiele 1/2-ica úč. z celku. Popri darovacej zmluve bola súčasne uzavretá aj zmluva o zriadení vecného bremena spočívajúceho v práve doživotného bývania a užívania pozemkov a rodinného domu a to v prospech žalobkyne, jej syna H. B. a jeho družky I. B.. Vo vzťahu k pozemku CKN parc. č. 2234/1 bolo vecné bremeno zrušené dohodou spísanou vo forme notárskej zápisnice sp. zn. N45/2022, Nz 8230/2022, a to dňa 25.03.2022.

2.2. Žalovaní 1/ a 2/ sa do darovaného rodinného domu po uzavretí darovacej zmluvy nenastahovali a stalo sa tak až 25.3.2022 na naliehanie žalobkyne. Predtým žalovaní 1/ a 2/

v jednej izbe domu vymenili okno a dvere, kúpili nový koberec a nábytok a do vedľajšej neobývanej izby dali nový gauč. Starý bol odstránený so súhlasom žalobkyne a zlikvidoval ho otec žalovanej 1/ (nepopreté skutkové tvrdenie žalovanej 1/).

3.1. V čase, keď ešte v darovanom rodinnom dome žalovaní 1/ a 2/ nebývali, žalobkyňa volala žalovanej 1/ s tým, že sa necíti dobre, na čo žalovaná 1/ kontaktovala pani B., aby zašla za ňou, prišla tam aj dcéra žalobkyne E. K. a ďalšia rodinná známa, ktorý zavolali záchranku a pred jej príchodom prišla aj žalovaná 1/. Táto doniesla žalobkyňi lieky, žalobkyňa bola následne hospitalizovaná a z nemocnice ju doviezli domov žalovaní 1/ a 2/, keď im žalobkyňa volala, aby prišli po ňu (výpoveď žalobkyne).

3.2. V tejto súvislosti okresný súd konštatoval, že procesný útok žalobkyne spočívajúci v jej tvrdení, že žalovaní 1/ a 2/ jej neposkytli potrebnú pomoc, v tomto prípade pri chorobe, sa tak ukázal ako nedôvodný, keď žalovaná 1/ sa k žalobkyňi dostavila

(a priniesla aj lieky), predtým telefonicky kontaktovala družku svojho otca a priviezla žalobkyňu z nemocnice.

3.3. Súčasne však súd prvej inštancie zdôraznil, že pomôcť žalobkyňi ako staršej osobe majú povinnosť predovšetkým tí, ktorí s ňou žijú, t. j. tí, ktorí s ňou v danom čase bývali. Ak potom bola doma v čase zlého zdravotného stavu žalobkyne družka jej syna, mala povinnosť poskytnúť žalobkyňi potrebnú pomoc na prvom mieste ona. Tým, že žalobkyňa darovala rodinný dom s pozemkami žalovanej 1/ a jej manželovi, totiž nedošlo k tomu, že by deťom žalobkyne zanikla voči nej právna a morálna povinnosť postarať sa o svojho rodiča

v čase, keď to potrebuje. Nie je možné viazať poskytnutie pomoci svojmu rodičovi na fakt, či tento niekomu daroval svoj majetok alebo nie. Pomoc rodičovi má byť nezištná, prípadne má predstavovať akési, aspoň čiastočné „vrátenie“ toho, čo rodič svojmu dieťaťu poskytol v čase, keď toto bolo na neho odkázané (lásku, výchovu, starostlivosť, zabezpečenie potrieb).

4.1. Následne z vykonaného dokazovania podľa okresného súdu ďalej vyplýva, že keď bola žalobkyňa druhýkrát, čo bolo koncom mája 2022 v nemocnici, začali žalovaní 1/ a 2/ vykonávať stavebné práce (rozvalili šopu, rozbúrali garáž). Pri búraní bol aj syn žalobkyne a žalobkyňa bola za svojou dcérou E., aby si zobrali nepotrebné veci, ktoré tam zavádzali. Žalobkyňa nechcela, aby sa búrala garáž, na základe čoho došlo k hádke so žalovaným 2/.

V garáži boli dva traktory. Žalovaný 2/ ju požiadal, aby zavolala svojmu vnukovi nech si príde po traktor. Ten traktor potom aj zobral a garáž sa zbúrala. Žalovaný 2/ ohľadne hádky so žalobkyňou telefonoval žalovanej 1/. Účastníkmi tejto hádky boli len žalobkyňa a žalovaný 2/. Syn žalobkyne, jeho družka, ani žalovaná 1/ pri tejto hádke neboli. Tento konflikt podľa výpovede svedkyne I. B. pokračoval potom, čo sa žalovaná 1/ vrátila z roboty a prebiehal medzi žalobkyňou a žalovanou 1/. I. B. vo svojej výpovedi uviedla, že žalovaná 1/ pri tej hádke nadávala žalobkyňi, že je špinavá handra, stará krava a kurva. Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že vnučka ju jeden večer slovne napadla, že tam nemá nič a bolo to kvôli traktor, kričala po nej a nadávala jej do hocijakých, aj do kuriev. Žalovaná 1/ vo svojej výpovedi uviedla, že popiera všetky nadávky, ktoré žalobkyňa uviedla, takisto všetky hádky a urážky, s výnimkou konfliktu zo dňa 14.10.2022.

4.2. Súd prvej inštancie ako najdôveryhodnejšiu z týchto výpovedí vyhodnotil výpoveď žalobkyne, keď výpovede I. B. a žalovanej 1/ považoval za účelovejšie, pretože si (v porovnaní so žalobkyňou) podľa názoru súdu viac uvedomujú, aký následok má preukázanie, resp. nepreukázanie hrubých urážok darcu zo strany obdarovaného a s tým spojené zachovanie alebo zmenu vlastníckych vzťahov k predmetu daru. Okrem toho, I. B. nebolo priamo účastníčkou toho, keď mala žalovaná 1/ slovne zaútočiť na žalobkyňu a pokiaľ ide o žalovanú 1/, táto sa na pojednávaní prejavovala ako osoba, ktorá

„po ostré slovo nemusí chodiť ďaleko“ (právnemu zástupcovi žalobkyne napríklad povedala, že dáva dementné otázky). Súd preto uveril žalobkyňi, že žalovaná 1/ jej pri danom slovnom útoku mohla v návale zlosti, resp. negatívnych emócií uviesť aj nejaké nadávky. Súd však neuveril žalobkyňi, pokiaľ táto uvádzala, že jej žalovaná 1/ mala nadávať do kuriev, pretože ak by tomu tak bolo, nepochybne by to bolo zmienené v jej výzve na upustenie od hrubého správania zo dňa 15.3.2023 (a ktorú spísala odborne známa osoba - advokát), kde sa uvádza, že pri prvej hádke, vyvolanej žalovanými 1/ a 2/ kvôli traktor na žalobkyňu kričali a nadávali jej, že je chudera, vyhánali ju z domu a hovorili jej, že jej tam nič nepatrí, že si tam môžu robiť čo chcú, lebo je to ich. Každopádne aj takéto správanie (tak ako je opísané vo výzve) súd považuje za neprístojné, neslušné, neúctivé a nevďačné.

5. Vo vzťahu k žalovanému 2/ žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že pokiaľ ide

o jeho správanie k nej tak, žalovaný 2/ len chodil usmievajúci sa a dopomohol k tomu, že ju slovne napadla žalovaná 1/. On jej nenadával, len si šomral popod nos.

6. Okresný súd mal tiež za to, že nemalo podstatný význam to, čo uvádzal H. B. a jeho družka ohľadne toho, ako sa mali žalovaní 1/ a 2/ vyjadrovať pred nimi

o žalobkyni, pretože rozhodujúce v tomto spore bolo posúdenie správania žalovaných 1/ a 2/ priamo voči žalobkyni, nie posúdenie ich správania mimo dosahu žalobkyne. Navyiac, tieto ich tvrdenia nemôžu mať potrebnú váhu vierohodnosti vzhľadom na to, že syn žalobkyne a jeho družka sú na výsledku sporu priamo zainteresovaní a podľa názoru súdu, sú to oni, na koho popud sa začalo toto súdne konanie, pretože z vyjadrení žalobkyne na pojednávaní vyplynulo to, že chce vrátiť stav pred darovacou zmluvou najmä preto, že po darovaní domu a pred začatím stavby domu žalovaných 1/ a 2/ bolo zbúrané humno, garáž a prístrešky, vrátane tých pre zvieratá, takže veci z nich (aj traktory) si museli pobrať jej dcéry, resp. ich deti, zvieratá sa museli pobiť a niektoré veci sa musia skladovať za domom a nemá kde mať ani schované drevo.

7.1. Žalobkyňa chce teda vrátiť dar z dôvodu, že zmeny, ktoré začali robiť na darovaných nehnuteľnostiach (najmä na darovaných pozemkoch) žalovaní 1/ a 2/, je pre ňu veľmi náročné prijať, stotožniť sa s nimi. Táto skutočnosť je podľa názoru súdu vzhľadom na vek žalobkyne a jej vzťah k majetku, ktorý nadobudla dlhoročnou prácou, pochopiteľná. Nie je to však dôvod na vrátenie daru, ktorým je podľa § 630 Občianskeho zákonníka správanie obdarovaného voči darcovi v intenzite hrubého porušenia dobrých mravov.

7.2. Okolnosť, že nadávky, resp. urážky žalobkyne zo strany žalovanej 1/ nie sú skutočným dôvodom, pre ktorý žalobkyňa žiada vrátiť dar, resp. určiť spätne svoje vlastníctvo, preukazuje aj to, že ak by tomu tak bolo, žalobkyňa by sa domáhala vrátenia daru, resp. zaslala by výzvu v čase blízkom po týchto urážkach, či nadávkach. K tomu však nedošlo. Stalo sa tak až potom, čo nastali konflikty medzi žalovanými 1/ a 2/ na jednej strane a na druhej strane medzi synom žalobkyne. Prvý takýto konflikt bol 14.10.2022.

8.1. Z výpovedí syna žalobkyne, jeho družky a žalovaných 1/ a 2/ možno ustáliť, že pri stavbe domu mal žalovaný 2/ použiť motorovú pílu svojho svokra, následne ju neodložiť a nechať špinavú. Syn žalobkyne to vyčítal žalovanej 1/ a pílu potom sám odložil. Bola to pre neho posledná kvapka, pretože čo si zobrali, to nedali na poriadok. Syn žalobkyne potom išiel k susedovi a vrátil sa odtiaľ pod vplyvom alkoholu a v noci hlasno vulgárne nadával, ako to vyplýva zo zvukového záznamu prehratého na pojednávaní, s ktorým prehratím dal syn žalobkyne predchádzajúci súhlas. Žalovaní 1/ a 2/ na neho zavolali políciu a keď prišla, išli spať k rodičom žalovaného 2/. Na druhý deň sa vrátili, avšak vzťahy sa urovnať nepodarilo a od tohto incidentu im syn žalobkyne prestal pomáhať na stavbe, keď žalovaný 2/ ho ešte v novembri 2022 žiadal o pomoc pri realizovaní väzby na dome.

8.2. Druhý konflikt sa stal 2.12.2022, kedy syn žalobkyne začal stavať prístrešok, resp. bídu nejaké cca 4 m od ich domu. Žalovaná 1/ vtedy na otca zavolala políciu a následne, 13.1.2023 prišiel aj stavebný dohľad. Dňa 3.12.2022 sa žalovaní 1/ a 2/ z darovaného rodinného domu vystaňovali a odvtedy v ňom nebývajú. Na pozemku CKN parc. č. 2234/1 majú žalovaní už takmer dokončený rodinný dom.

8.3. Vo vzťahu k tomu, že žalovaná 1/ na svojho otca dvakrát privolala policajnú hliadku, okresný súd poukázal na záver Najvyššieho súdu SR (ďalej aj ako „NS SR“), vyslovený v jeho rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 53/2006, podľa ktorého „Za hrubé porušenie dobrých mravov obdarovaným v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka nemožno považovať podanie neopodstatneného podnetu na začatie trestného stíhania darcu.“ Neopodstatnený podnet na začatie trestného stíhania na darcu je pritom závažnejším zásahom, akým je privolanie policajnej hliadky na priameho príbuzného darcu, pričom o zjavnej neopodstatnenosti privolania hliadok ani hovoriť celkom nemožno, pretože bolo vyvolané situácii neprímeraným správaním syna žalobkyne. Ak ho totiž aj hnevalo to, že žalovaní 1/ a 2/ neodkladajú jeho veci tak ako majú, resp., že si neočistili a neuložili jeho pílu, stále adekvátnym situácii by bolo, ak by im aj napríklad úplne zakázal používať jeho nástroje, či iné veci. Vulgárne vykrikovanie počas noci v dome (či pri dome), kde spí bábätko a jeho vyše 70 ročná matka súd považuje za správanie bezohľadné, vyvolávajúce tiež opodstatnené obavy z toho, čo môže po nadávkach pri takomto stupni opitosti nasledovať.

9.1. Súd prvej inštancie zhrnul, že v osobitostiach danej veci nemohol za žiadnych okolností konštatovať, že by sa žalovaní 1/ a 2/ dopustili svojím správaním voči synovi žalobkyne a jeho družke hrubého porušenia dobrých mravov. Možno konštatovať, že ich pôvodne veľmi dobré vzťahy sa začali vzájomným spolužitím, a to najmä po narodení bábätko žalovaným 1/ a 2/ postupne zhoršovať. Je pochopiteľné, že ak sa v jednom dome ocitli naraz tri rôzne generácie (žalobkyňa, jej syn s družkou a žalovaní 1/

a 2/), už toto samo o sebe bolo náročné na zvládnutie dobrého spolunažívania, keďže všetko to boli dospelé osoby s osvojenými návykmi. Keď vstúpilo do ich života krátko na to bábätko, stalo sa to ešte ťažším. Možno tu vyrozumieť, že so vzájomným spolužitím boli nespokojní najmä syn žalobkyne a jeho družka, o čom vypovedá najmä obsah výzvy z 15.3.2023 (žalovaní nechávali zapnutú žehličku, alebo na sporáku nechali vyvariť detské fľaše a išli kočikovať...). Ak by neprišiel konflikt s pílou, prišiel by pri takomto nastavení syna žalobkyne a jeho družky zrejme nejaký iný. Na druhej strane ani žalovaní, zdôrazňovaním, že dom, resp. všetko je ich nijako nenapomáhali dobrému fungovaniu vzájomných vzťahov. Aj keď je pravdou, že sa stali vlastníkami nehnuteľností pôvodne patriacich žalobkyňi a napriek zriadeniu vecného bremena sa stalo ich postavenie v dome a na pozemkoch silnejším, vzhľadom na to, že išlo pôvodne o nehnuteľnosti žalobkyne a domov jej syna, v napätých situáciách mali túto tému, resp. právne vzťahy odkomunikovať vhodnejším spôsobom. Pokiaľ ide o tvrdenia žalujúcej strany, že žalovaní 1/ a 2/ počas hádok v roku 2022 pravidelne nadávali synovi žalobkyne do „starých chujov“, „somárov“, „idiotov“, „ďadov“, tak syn žalobkyne to vo svojej výpovedi nepotvrdil, keď povedal, že mu nadávali, že je chudák, nevie nič robiť a ničomu nerozumie.

9.2. Správanie žalovaných 1/ a 2/ voči synovi žalobkyne preto okresný súd považoval za vybočujúce z rámca dobrých rodinných vzťahov, avšak nie za také, ktoré by predstavovalo hrubé porušenie dobrých mravov, keď týmto nemôže byť, ako už bolo uvedené, ani privolanie policajných hliadok. Vzhľadom na tento záver sa už ďalej nezaoberal princípom vzájomnosti (uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 158/2019 - „V spore, v ktorom sa darca voči obdarovanému domáha vrátenia daru, je otázka, či sa má uplatniť princíp vzájomnosti, významná až vtedy, keď súd dospeje k záveru, že správanie obdarovaného hrubo porušilo dobré mravy a tým naplnilo znaky relevantné v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka.“).

9.3. Primárne teda okresný súd dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby voči žalovanému 2/, keď v tomto smere vytykané správanie žalovaných malo spočívať v hrubých urážkach a neposkytnutí potrebnej pomoci v chorobe. Ako však bolo uvedené, dokazovanie nepreukázalo, že by žalovaní žalobkyňi neposkytli potrebnú pomoc, ale naopak z dokazovania vyplýva, že žalovaná 1/ túto pomoc poskytla, keď prišla za žalobkyňou s liekmi a obaja ju poskytli aj tým, že boli po žalobkyňu v nemocnici. Vo vzťahu k urážkam, či nadávkam, súd vychádzal z výpovede žalobkyne, ktorá jednoznačne uviedla, že žalovaný 2/ jej nenadával.

9.4. Aj vo vzťahu ku žalovanej 1/ súd žalobu zamietol, pretože síce dospel k záveru, že žalovaná 1/ po incidente s traktorom na žalobkyňu slovne zaútočila aj s nadávkami, ale nie takými hrubými ako je „stará krava“, či „kurva“ a išlo o jednorázovú záležitosť, ktorej prvotnou príčinou bola žalobkyňou vyjadrená nespokojnosť s búraním garáže. V tejto súvislosti súd zobral do úvahy aj to, že žalobkyňa svoje nehnuteľnosti žalovaným 1/ a 2/ darovala, avšak aj po darovaní chcela, aby všetko ostalo tak, ako predtým (nebúrало sa nič, nestavalo sa nič, neprerábalo sa nič). Predstava žalovaných 1/ a 2/ však bola iná, a to oprávnená. Stali sa vlastníkami domu a pozemkov s tým, že toto ich vlastníctvo bolo obmedzené vecným bremenom doživotného bývania v dome a užívania pozemkov. Spolunažívanie však tomu nezodpovedalo. Bývali prakticky v jednej, dvoch izbách a spôsob akým užívali napríklad kuchyňu vadil I. B., aj žalobkyňi. Aj súčasný stav je dôkazom toho, že darovaný dom neužívajú jeho vlastníci, ale nositelia práv

z vecného bremena, teda práv k cudzej veci.

9.5. Súd prvej inštancie tak vyhodnotil správanie žalovanej 1/ voči žalobkyňi, spočívajúce v neprimeraných slovných útokoch za také, ktoré porušuje dobré mravy, avšak nie hrubým spôsobom.

9.6. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na to, že žalovaní 1/ a 2/ sa o ňu po decembri 2022 prestali zaujímať, resp. ju navštevovať, je to pochopiteľné, pretože v darovanom rodinnom dome býva syn žalobkyne so svojou družkou a ich vzťahy sú viac ako zlé. Taktiež je pochopiteľné, ak sa s ňou nestýkali, ani inak nekomunikovali potom, čo im prišla výzva na upustenie od hrubého správania z 15.3.2023. Bolo totiž preukázané, resp. nebolo sporné, že žalovaní 1/ a 2/ sa z darovaného domu odsťahovali dňa 3.12.2022, takže bolo vylúčené, že by 3.12.2022 pokračovali v nejakom hrubom správaní voči žalobkyňi, či voči jej synovi alebo jeho družke. Z tohto dôvodu tak bola daná výzva neopodstatnená. Na tomto mieste súd poukázal na závery vyslovené v rozhodnutí NS SR sp. zn. 2 Cdo 81/97, podľa ktorých „Právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného. Za hrubé porušenie dobrých mravov obdarovaným nemožno považovať napr. predaj darovanej veci cudzej osobe, alebo nenavštevovanie darcu pri príležitosti sviatkov a jeho životných jubileí.“

10. Okresný súd dodal, že pokiaľ žalobkyňa v úvode svojej výpovede uviedla, že darovaciu zmluvu, aj dodatok k nej, uzavrela z donútenia, resp. násilím, tieto skutočnosti z vykonaného dokazovania nevyplývajú, resp. neboli ním preukázané.

11. Vzhľadom na takýto výsledok konania, podľa zásady úspechu upravenej v § 255 ods. 1 CSP, právo na náhradu trov konania vzniklo žalovaným 1/ a 2/ voči žalobkyni v plnom rozsahu. Súd prvej inštancie však túto náhradu žalovaným sčasti, a to v rozsahu 80 % nepriznal, keď popri § 255 ods. 1 CSP na rozhodnutie o trovách aplikoval § 257 CSP. Označené ustanovenie umožňuje, aby súd v spore úspešnej strane sporu náhradu trov úplne, alebo sčasti nepriznal, pokiaľ je daný dôvod osobitného zreteľa. Súd tento dôvod vzhliadol v skutočnosti, že náhrada trov konania by v tomto prípade postihovala žalobkyňu, dôchodkyňu vo veku 72 rokov, ktorá svoj najhodnotnejší a celoživotnou prácou nadobudnutý nehnuteľný majetok darovala práve žalovaným 1/ a 2/, ktorí si vďaka tomuto daru mohli postaviť aj svoj vlastný dom. Súd považoval za nespravodlivé, aby hradila žalovaným 1/ a 2/ plnú náhradu trov konania, ak ich konanie, najmä konanie žalovanej 1/, nebolo úplne bezzávadné a posúdenie toho, či dosiahlo alebo nedosiahlo úroveň hrubého porušenia dobrých mravov tak plne záviselo na právnom posúdení, a teda úvahe súdu. Priznanie náhrady trov konania v rozsahu 20 % pre v spore úspešných žalovaných tak súd považoval za spravodlivé usporiadanie vecí, keď nepriznanie žiadnej náhrady trov konania žalovaným by bolo neprímeraným zvýhodnením v spore úplne neúspešnej žalobkyne.

12.1. Proti tomuto rozsudku čo do výroku o trovách konania podali odvolanie žalovaní.

12.2. Mali za to, že v zmysle ustálenej judikatúry (uznesenia NS SR sp. zn. 2 MCdo 17/2009, sp. zn. 5Cdo 67/2010 či sp. zn. 3MCdo 46/2012), ustanovenie § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie

(v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnúť. Ustanovenie § 257 CSP preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnúť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (nálezy ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (nález ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 727/2000). Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1 CSP). Dôvody hodné osobitného zreteľa sú najmä neprímeraná tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povaha a okolnosti sporu, zložitnosť doposiaľ neriešenej právnej problematiky, osobné pomery strany sporu a nízky príjem. Žiadnu z uvedených skutočností súd v priebehu konania osobitne neskúmal, neboli podané žiadne návrhy na odpustenie trov ani zo strany žalobkyne. Naopak išlo o bežný spor, hoci na základe účelovo podanej žaloby, kde žalobkyňa bola zastúpená od začiatku dvomi advokátmi. Je dôvodné predpokladať, že prvý, ktorý žalobu nakoniec nepodal, ju aj upozornil na neistý výsledok sporu.

12.3. Z výnimočnosti sudcovskej moderácie vyplýva, že skutočnosť hodná osobitného zreteľa nemôže spočívať len na všeobecnom kritériu týkajúcom sa veci alebo strany, nakoľko v opačnom prípade by sa muselo pripustiť, že určité kategórie osôb (napr. aj starobní dôchodcovia, nezamestnané osoby a pod) alebo strany v istých druhoch sporoch fakticky trovy konania podľa výsledku s použitím § 257 CSP pravidelne nenahrádzajú, čo logicky prvok mimoriadnosti vylučuje. Aj vo vzťahu k skutočnostiam majúcim význam pre rozhodnutie o trovách konania, má strana, ktorej sú tieto okolnosti na prospech, povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Spravodlivosť usporiadania vnáša do procesu rozhodovania o trovách potrebu posudzovať skutočnosti na strane oboch dotknutých subjektov, pričom potreba mimoriadneho nepriznania (zníženia) náhrady má vyjadrovať nie len nespravodlivosť toho, aby jedna strana nahradila trovy druhej ale zároveň aj spravodlivosť toho, aby oprávnená strana znášala trovy sama.

12.4. Podľa odvolateľov rozsudok postráda čo i len náznak toho, aby

k vyvolaniu sporu žalovaný 2/ akokoľvek prispel, inak, než legitímnou obranou

v spore. Tvrdenia voči žalovanej v 1/ rade sa vo výpovediach svedkov diametrálne odlišovali a žalobkyňa a svedkovia priebeh udalostí ktoré sprevádzali urážky uvádzali len po navádzajúcich otázkach právneho zástupcu žalobkyne. Prehratý zvukový záznam jednej

z nich preukazuje naopak slovné útoky syna žalobkyne. S poukazom na to, výpovede žalobkyne jej syna a priateľky, boli zjavne účelové s snahe získať dom pre seba. Sami neboli schopní ani približne reprodukovať a popísať skutočnosti uvádzané vo výzvach predchádzajúcim súdnemu konaniu, skutkový

stav v žalobe a následne aj výpoveďami na súde. Snažili sa spochybníť samotné uzatvorenie darovacej zmluvy, hoci prítomní okrem nás boli pred notárom žalobkyňa so synom a priateľkou. V dôsledku ich napádania, práve žalovaní museli odísť s malým dieťaťom z im patriaceho domu a to už po niekoľkých mesiacoch. Hoci išlo o mladý pár bez veľkých finančných prostriedkov, v snahe zlepšiť spoločné bývanie si prerobili jednu izbu v dome, opravili spoločné priestory domu, boli pravidelne napádaní pre rôzne malichernosti a nemohli tak pokojne užívať ani časť domu. Do dnešného dňa tak vynakladajú zbytočne prostriedky na zabezpečenie si náhradného bývania. V rozsudku tak nemožno nájsť odpoveď na otázku, prečo by mali žalovaní trovy spojené so svojou obranou spravodlivo znášať v 80 % sami. Pokiaľ týmto dôvodom má byť súdom prvej inštancie uvažovaná majetková disproporcía dotknutých strán, zdôraznili, že § 257 CSP neslúži na zmierňovanie majetkových rozdielov (por. napr. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 2862/07 z 5. novembra 2008). Žalovaní boli v konaní úspešní v celom rozsahu a preto majú nárok na úhradu trov konania voči žalobkyni. Neexistujú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré by ma súd prihliadnuť.

13.1. Proti rozsudku podala odvolanie aj žalobkyňa a domáhala sa zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia vecí súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie.

13.2. Záver prvoinštančného súdu sa podľa nej nezhoduje s vykonaným dokazovaním. Na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie je presvedčená, že zo strany žalovaných došlo vo vzťahu k žalobkyni k hrubému porušeniu dobrých mravov. Za hrubé porušenie sa považujú okrem iného aj prípady, kedy došlo k opakovanému vyhánaniu darcu z domu, ktorý je predmetom daru, ako aj hrubým urážkam na cti darcu (čo sa v konaní potvrdilo). Prvoinštančný súd bagatelizoval správanie žalovaných voči žalobkyni a zľahčoval ho.

Z vykonaného dokazovania, najmä výsluchom žalobkyne a aj ostatných svedkov bolo zrejmé, že žalobkyňa si ani poriadne neuviedomovala, čo tvorí podstatu danej darovacej zmluvy.

Z výsluchu žalovaných a aj všetkých ostatných svedkov vyplynulo, že žalovaní sa dohodli s deťmi žalobkyne (B., K. a ďalšou dcérou žalobkyne) o tom, že žalobkyňa prevedie vlastnícke právo k predmetu kúpy na žalovaných, čo žalobkyňa následne pod tlakom žalovaných a svojich detí aj urobila.

13.3. Pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre jeho rozhodnutie, treba rozhodnutie všeobecného súdu považovať za arbitrárne t. j. svojvoľné, neopierajúce sa o zákon, založený na ľubovôli súdu. Súd sa v odôvodnení rozhodnutia nevyporiadal s argumentáciou žalobkyne, v zmysle ktorého žalovaní popierali konflikty so žalobkyňou. Podľa nich so žalobkyňou nemali žiadne konflikty, ale mali konflikty len s otcom žalovanej 1/. Je to rozporuplné a vôbec to neseďí, čo nakoniec konštatoval aj prvoinštančný súd. Je teda zrejmé, že výpoveď žalovaných bola nevierohodná. Z povahy správania žalovaných a najmä žalovanej 1/ je zrejmé, že konfliktné situácie tam boli. Súd nevysvetlil to, že ak žalovaní nemali konflikt s žalobkyňou, nie je zrejmé z akého dôvodu

s ňou od 12/2022 neudržiavali kontakt, nenavštevovali ju, nevolali jej, nepriali k narodeninám.

13.4. Osobitne žalobkyňa poukazovala na svoj výsluch a výsluch svedkov B. a B., ktorí žili deväť mesiacov v spoločnej domácnosti so žalovanými. Títo detailne opísali spolužitie s nimi. Výsluchom týchto svedkov bolo preukázané, že jej niekoľkokrát nechutné nadávali. Súd reálne nevysvetlil v odôvodnení rozhodnutia, z akého dôvodu považuje výpovede svedkov B. a B. za nevierohodné. Žalobkyňa trvá na tom, že nepovažuje za dôstojné správanie žalovanej 1/, keď si niekoľkokrát opakovane dovolila útočiť na žalobkyňu, že je chudera, čo potvrdila tak žalobkyňa ako aj svedkovia B. a B.. V žiadnom prípade nešlo o nejaké skratové konanie žalovanej 1/, ale systematické a dlhodobé správanie. Na rozdiel od odôvodnenia súdu ako dôvod porušujúci hrubé mravy označila to, že žalovaní opakovane vyhánali v priebehu roku 2022 žalobkyňu z domu, pričom išlo o vyše 70 r. ženu s ťažkými zdravotnými problémami, ktoré konanie je v kontexte situácie hrubé porušovanie dobrých mravov a zakladá právo na vrátenie daru. Rovnako výkriky a narážky, kedy už konečne zdochne, resp., že môže zdochnúť a bude pokoj, považuje za absolútne neprijateľné.

13.5. Nemožno podľa odvolateľky tiež súhlasiť s tvrdením súdu o tom, že žalovaní pomáhali žalobkyni pri jej ťažkom zdravotnom stave. Skôr naopak, z výsluchu B. vyplýva, že žalovaná 1/ nemala pri zdravotných problémoch chuť pomáhať žalobkyni a

de facto dva roky o ňu neprejavuje záujem. Pokiaľ ide o svedecké výpovede, súd pri hodnotení vierohodnosti svedeckých výpovedí mal použiť a aplikovať tzv. doktrínu RAVEN (Reputation - spoločenské postavenie a status svedka v kontexte jeho sociálnych väzieb, Ability to see – schopnosť zmyslového vnímania a vypovedania o tom, čo svedok vnímal svojimi zmyslami, Vested interest – dopad výsledku sporu na záujem svedka, Expertise - odbornosť svedka, Neutrality – nezaujatosť svedka).

Pokiaľ ide o tento spôsob hodnotenia výpovedí svedkov, aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu ČR vyplýva, že súd vyhodnocuje vierohodnosť svedeckej výpovede spravidla s prihliadnutím na (1) vzťah svedka k stranám konania a prejednávanej veci, (2) rozumovú a duševnú úroveň svedka, (3) okolnosti, ktoré sprevádzali svedkovo vnímanie sledovaných skutočností a na spôsob reprodukcie týchto skutočností, (4) správanie svedka pri výsluchu (presvedčivosť, istota, plynulosť výpovedi, ochota odpovedať na otázky a pod.) a (5) poznatky získané na základe hodnotenia iných dôkazov (t. j. do akej miery je výpoveď svedka súladná s inými dôkazmi, či im neodporuje, resp. či sa vzájomne dopĺňajú alebo nedopĺňajú).

13.6. Podľa žalobkyne je zrejmé, že výpoveď žalovaných bola naučená a účelová. Žalovaná 1/ nezniesla akékoľvek otázky a odmietala na ne odpovedať, pôsobila najmä voči právnemu zástupcovi žalobkyne agresívnym spôsobom. Pri svedkyňi B. a jej druhovi bolo aj žalovanými prezentované to, že oni súhlasili s tým, že dané nehnuteľnosti budú zo strany žalobkyne žalovaným darované a teda aj oni to schválili. Nie je preto pravdivý predpoklad súdu, že oni majú záujem na výsledku tohto konania. Žalobkyňa predchádzajúcemu advokátovi nepovedala všetky nadávky, ktorými ju žalovaná 1/ častovala aj z dôvodu, že jednoducho sa hanbila oznamovať správanie žalovaných voči nej potom, čo im darovala majetok. Vzhľadom na vek a zdravotný stav žalobkyne je to reálne a pochopiteľné. Dané konanie nevzniklo na popud svedkov B. a B.. Žalobkyňa počas konania vyslovila rozčarovanie nad tým, ako sa mení okolie rodinného domu a všetko sa búra. Avšak dôvodom tohto konania bolo čisto správanie žalovaných voči nej spôsobom popísaným v žalobnom návrhu.

13.7. Na rozdiel od odôvodnenia súdu prvej inštancie má žalobkyňa za to, že správanie sa žalovaných k žalobkyňi v čase po darovaní predmetných nehnuteľností, z etického a morálneho hľadiska nezodpovedalo všeobecne uznávaným pravidlám vzťahu vnučky (spolu s jej manželom) k starému rodičovi (aj k jej synovi a jeho partnerke) a hrubo narušalo a narúša dobré mravy. Správanie sa žalovaných spočívalo v absolútnom nezájume o žalobkyňu, neposkytnutí jej žiadnej pomoci či už materiálnej alebo nemateriálnej v situácii, keď žalobkyňa je vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav odkázaná na pomoc svojich najbližších. Navyše žalovaní žalobkyňu a jej syna preukázateľne urážali, hanlivo pomenúvali, vyhadzovali z predmetného rodinného práva, ku ktorému majú zriadené vecné bremeno (právo doživotného užívania), čím naplnili znaky hrubého porušenia dobrých mravov

v zmysle § 630 OZ. Zároveň žalovaný schvaľoval nekriticky takéto správanie žalovanej 1/ voči žalobkyňi.

14.1. V písomnom stanovisku k podanému odvolaniu žalobkyne žalovaní uviedli, že žalobkyňa uvádza, že za hrubé porušenie dobrých mravov sa považujú okrem iného aj prípady, kedy došlo k opakovanému vyhánaniu darcu z domu, ktorý je predmetom daru, ako aj hrubým urážkam na cti darcu (čo sa podľa nej v konaní malo potvrdiť). Uvedené tvrdenia sú nepravdivé, nakoľko sa nepreukázalo žiadne konanie, ktoré malo smerovať k vyhánaniu žalobkyne z domu. Preukázalo sa, že táto mohla mať obavy len zo správania svojho syna, ktorý sa správal agresívne v čase keď bol pod vplyvom alkoholu, najmä voči žalovaným a nebolo vylúčené, že aj voči nej samotnej.

14.2. K tvrdeniu, že „žalobkyňa si nebola vôbec vedomá toho, čo uzatvorenie darovacej zmluvy spôsobí, pričom konala pod tlakom, je evidentné, že ani nevedela, z akého dôvodu sa robí dodatok k darovacej zmluve, teda spochybňoval uzatvorenie a platnosť samotnej darovacej zmluvy“ uviedli, že z vykonaného dokazovania je nesporné, že žalobkyňa a svedkovia (oprávnení z vecného bremena) dňa 27.1.2022 boli účastníkmi spísania Notárskej zápisnice notárom JUDr. Jánom Hamarom, a to celkom na dvoch stretnutiach. Prvé stretnutie sa uskutočnilo 20.1.2022 za prítomnosti žalobkyne, žalovanej 1/ a H. B., ktorý svoju mamu doviezol na motorovom vozidle na notársky úrad. Žalobkyňa sama predložila vyššie spomínanému notárovi požiadavku darovania nehnuteľnosti podľa ust. § 628 OZ darovacou zmluvou, ako aj potrebné dokumenty potrebné ku spísaniu vyššie spomínanej zmluvy. Druhé stretnutie sa uskutočnilo dňa 27.1.2022. Notárska zápisnica bola na konci všetkým vopred celá prečítaná, vysvetlená prítomným účastníkom, ktorí ju následne slobodne podpísali. Pokiaľ neboli preukázané okolnosti, ktoré by bránili žalobkyňi chápať obsah právneho úkonu, alebo existencia omylu, zdravotné indispozície, takého charakteru, že by vylučovali uzatvorenie právneho úkonu slobodne vážne, je takéto tvrdenie žalobkyne výslovne účelové.

14.3. Ďalej žalovaní poukázali na nezrovnalosti v tvrdeniach žalobkyne. Prvú písomnú výzvu na upustenie od hrubého správania dostali rok potom, ako sa k žalobkyňi mali údajne začať chovať nevhodne a až 4 mesiace potom, ako sa zo spoločnej domácnosti dňa 3.12.2022 odsťahovali. Vo výzve sa uvádza len, že sa v marci 2022 „nepriстойným spôsobom správali a nezaujímali o zdravotný stav žalobkyne“ a od decembra 2022 sa s ňou ne bavili a nezdravili. Ďalšou výzvou na vrátenie daru

z 2.8.2023, sa domáhala vrátenia daru za konflikty s jej synom H. B., ktoré aj podľa nej vznikli po tom, ako tento protiprávne zasahoval do stavieb a snažil sa ďalšie realizovať bez súhlasu vlastníkov na nám darovanom pozemku.

14.4. Dodali, že v prípade, ak by ich správanie bolo v rozpore s dobrými mravmi, resp., ak by im narušovalo komfort v bývaní, odišli by sami, resp. by sa domáhali zákonnými prostriedkami nápravy. Bolo to však presne opačne, kedy sa im snažili spríjemniť bývanie

v dome kúpou nábytku do spoločných priestorov, opravili viaceré časti domu, schody a hoci mali na bývanie len jednu izbu a oni celý zvyšok domu, boli práve žalovaní tí, ktorí ich rušili, nadávali im a zasahovali do ich bývania. Zasahujúca polícia však vždy konala na popud žalovaných a na ochranu ich práv. Aby predišli vyvolávaným hádkam, stresu, osočovaniu, odišli ešte v decembri 2022 bývať do prenájmu. Dôvodom bolo najmä to, ako sa nezniesiteľne správal „svedok, otec a syn zároveň“ - H. B., pod vplyvom alkoholu.

14.5. K tvrdeniu žalobkyne o tom, že ju rušili v noci, uviedli, že žalobkyňa je na svoj vek plne zdravotne spôsobilá každého pohybu a bežne vykonáva práce aj v záhrade, netrpí žiadnym dlhodobým, či chronickým ochorením a v žiadnom prípade nejde o ženu s ťažkými zdravotnými problémami, ako sa to snaží prezentovať v žalobe. Žalobkyňa je schopná sa

v celom rozsahu o seba postarať sama ale v čase, keď bývali v spoločnej domácnosti, sa na tejto starostlivosti podieľali aj žalovaní. Aj v čase, kedy bola neskôr hospitalizovaná

v nemocnici, poskytli jej všetku nevyhnutnú súčinnosť, zabezpečili lieky, odvoz a podobne. Jediným problémom je slabý sluch, kde počas dňa nosí strojček, ktorý si na noc skladá. Je teda vylúčené jej tvrdenie, že sme ju v noci vyrušovali. V noci len nevyhnutne pripravovali stravu z dôvodu starostlivosti o novorodenca.

14.6. Pokiaľ ide o oprávnených z vecného bremena, tí odchodom žalovaných získali osobný prospech získaním nerušeného bývania, ktorý chceli ďalej zúročiť zrušením samotnej darovacej zmluvy spoločným konaním so žalobkyňou. Pri posudzovaní, či určité konkrétne správanie sa obdarovaného možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, treba podľa tohto názoru vychádzať z princípu vzájomnosti. Bolo pritom preukázané, že najmä správanie sa syna žalobkyne bolo v rozpore s dobrými mravmi, tento sa sám nesprával voči obdarovaným v súlade s dobrými mravmi a jeho správanie bolo príčinou v žalobe uvedených vzniknutých konfliktných situácií, ktoré po zamykaní domu a ďalšími schváľnosťami viedli

k ich opusteniu spoločnej domácnosti. Jeho správanie a vzťahy v rodine potvrdila na výsluchu aj jeho sestra K.. Neostáva bez povšimnutia, že žalobkyňa sa snažila využiť viaceré právne inštitúty, či už vrátenie daru, určenie vlastníckeho práva či vyslovenie neplatnosti právneho úkonu. Samotné ňou učené úkony pred žalobou ako aj po nej (výzva na upustenie od hrubého správania z 15.3.2023, výzva na vrátenie daru z 2.8.2023, skutočnosti uvádzané v žalobe a jej vyjadrenia na pojednávaní), sú nesúrodé, vzájomne si odporujú, sú označované rôznymi adresátmi urážok ako aj tí, ktorí ich mali povedať, rôzne dátumy a miesta totožných skutkov a pod. Uvedené len svedčí o tom, že do tohto konania bola tlačaná tretími osobami, nakoľko ich vzťahy, aj napriek žalobe, sa nezhoršili. Je nesporné, že do konfliktov sa aj podľa žalobkyne vôbec nezapájal žalovaný 2/. Žalovaná 1/ naopak bránila zásahy do svojej osobnej integrity, manžela a dieťaťa až po vyvolaní podnetu z druhej strany, nikdy však nie neprimeranou formou, pričom sa napriek príkoriu, alkoholickým excesom otca snažila nájsť riešenie na spoločný život pod jednou strechou, čo však nakoniec nevyšlo.

15. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podali subjektívne legitimované strany sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 – 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

16.1. Primárne je neopodstatnené odvolanie žalobkyne smerujúce voči „veci samej“. Súd prvej inštancie dôsledne ustálil/zistil skutkový stav a následne s mimoriadnym „citom“ (používajúc vhodné prirôvanie „na lekárnických váhach“) posúdil všetky praktické/reálne aspekty vzájomného spolužitia subjektov dotknutých týmto sporom, a to objektívne v prospech i neprospech každej zo sporových strán. Krajský súd si v plnom rozsahu osvojil (to je dôvodom pomerne rozsiahlej citácie odôvodnenia rozsudku okresného súdu) myšlienkovú konštrukciu prezentovanú okresným súdom a v konkrétnostiach (§ 387 ods. 2 CSP) na ňu odkazuje (odvolacia argumentácia je len opakovaním už vyvrátených tvrdení žalujúcej strany).

16.2. Inými slovami, spôsob, akým okresný súd posúdil skutkový dej v kontexte generačného stretu v dotknutom rodinnom dome, príchodu novorodeného dieťaťa do tejto domácnosti a s tým spojených (pre niekoho objektívne rušivých) špecifik/dopadov na spoločný život, povahových čŕt syna žalobkyne (preukázaný sklon k alkoholizmu a tým konfliktnosti) ako i žalovanej 1/ (ktorej okresný súd dôvodne vytkol riešenie konfliktov v návale emócií nevhodným spôsobom), intenzity, frekvencie a povahy/dôvodov (napr. neočistenie a neodloženie motorovej píly žalovaným 2/) ich sporov/hádok a ďalších relevantných okolností (napr. body 3.1. až 3.3., 9.6. tohto odôvodnenia) pri svojom komplexnom vnímaní umožňujú s dostatočnou mierou istoty dospieť k záveru (ako to učinil okresný súd), že namietané správanie žalovaných (resp. predovšetkým žalovanej 1/) síce vybočujúce z rámca dobrých rodinných vzťahov, avšak nie je takým (kvalifikovaným), ktoré by predstavovalo hrubé porušenie dobrých mravov zakladajúce nárok na vrátenie daru.

17.1. Nenáležité sú odvolacie námietky žalobkyne typu „Súd reálne nevysvetlil v odôvodnení rozhodnutia, z akého dôvodu považuje výpovede svedkov B. a B. za nevierohodné“...“súd sa v odôvodnení rozhodnutia nevyporiadal s argumentáciou žalobkyne, v zmysle ktorého žalovaní popierali konflikty so žalobkyňou... Z povahy správania žalovaných a najmä žalovanej 1/ je zrejmé, že konfliktné situácie tam boli“....„súd nevysvetlil to, že ak žalovaní nemali konflikt s žalobkyňou, nie je zrejmé z akého dôvodu s ňou od 12/2022 neudržiavali kontakt, nenavštevovali ju, nevolali jej, nepriali k narodeninám“.

17.2. Odpovede na všetky tieto „otázky“ totiž pri dôslednom čítaní jasným spôsobom vyplývajú z odôvodnenia napadnutého rozsudku (pozri napr. bod 4.2. tohto odôvodnenia riešiaci vyhodnotenie dôveryhodnosti jednotlivých výpovedí, alebo bod 9.6.) a nie je zmyslom odvolacieho prieskumu ich (v zásade len) vyhľadať a zopakovať.

18.1. Obdobne, pokiaľ ide o odvolanie žalovaných voči trovám prvoinštančného konania, v príkrom rozpore s obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je podstatná časť ich argumentácie akcentujúcej neprípustnosť postupu súdu „podľa výnimočného ustanovenia § 257 CSP len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania“ a domáhajúcej sa „potreby posudzovať skutočnosti na strane oboch dotknutých subjektov“.

18.2. Z obsahu preskúmaného rozsudku (pozri bod 11 tohto odôvodnenia) totiž vyplýva, že záver okresného súdu o aplikácii § 257 CSP vychádza práve a len z vyhodnotenia individuálnych (t. j. nie všeobecných tvrdení) osobitostí súdenej veci. V žiadnom prípade nemôže obstať tvrdenie žalovaných, že „V rozsudku tak nemožno nájsť odpoveď na otázku, prečo by mali žalovaní trovy spojené so svojou obranou spravodlivo znášať v 80 % sami“. Naopak, tento dôvod bol pomenovaný okresným súdom úplne jednoznačne, podľa odvolacieho súdu správne a (púhy) subjektívny nesúhlas žalovaných s ním (dôvodom) rozhodne nezakladá svojvôľu (ako to účelovo a nenáležite podsúvajú žalovaní) v postupe súdu prvej inštancie.

19. Zhrnúc opísané krajský súd pristúpil k potvrdeniu napadnutého rozsudku ako vecne správneho, vrátane závislého výroku o trovách prvoinštančného konania.

20. O nároku na trovy odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Ani jedna zo sporových strán nebola so svojim riadnym opravným prostriedkom úspešná, pričom odvolanie žalovaných „len“ voči trovám, prisúdil odvolací súd úvahou „váhu/mieru“ 15 %, predstavujúcich úspech žalobkyne. Procesný úspech žalovaných zároveň/ tak činí 85 % z dôvodu neúspechu žalobkyne ohľadne merita veci. Čistý úspech žalovaných v odvolacom štádiu konania tak znamená priznanie 70 % trov odvolacieho konania. O konkrétnej výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súdny úradník súdu prvej inštancie.

21. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.